

»Pro dovolatelův názor, že měla být žaloba zamítnuta jako předčasná, není opory ve vl. nař. č. 251/1935 Sb. z. a n. Při výkladu tohoto vl. nař. jest hleděti k tomu, že jde o normy výjimečné. Nevylučuje-li jich formulace každou pochybnost o jejich dosadu, vyžaduje jejich výjimečná povaha výklad restriktivní, tedy výklad, který by pro věřitele byl spojen s nejmenší újmou, ovšem pokud se tím nemaří účel zákona.

Z ustanovení §u 20 vl. nař. č. 251/1935 Sb. z. a n. plyne, že i pohledávka, vyba-vená úlevami podle tohoto vl. nař., jsou sporná, může být žalována. Již toto ustanovení vylučuje názor, že poskytnutí úlev má dáti dlužníku právo, aby se domáhal zamítnutí žaloby pro předčasnost, neboť oprávnění k této námitce by účel §u 20 vl. nař. mařilo.

Nelze však ani souhlasiti s názorem, že by nebylo místa pro žalobu o plnění, ovšem se zachováním dlužnických práv na úlevy, nýbrž že by byla přípustná jen žaloba určovací. Pro tento názor není v ustanovení onom podkladu. Předpisy §§ 18 a násl., jakož i o exekučním opatření §§ 24 a násl. téhož vl. nař. mluví proti tomu a ježto úleva může pominout, pro kterýžto případ by věřiteli scházela vykonatelný exekuční titul, nemůže být účelem právní úpravy, aby byl věřitel nucen tutéž pohledávku uplatňovati dvojnásobem.

Nebylo proto důvodu, zamítnouti žalobu pro předčasnost.

Doložkou, připojenou v rozsudkovém výroku, došla vyjádření ta okolnost, že se na zažalovanou pohledávku vztahují úlevy při splácení podle vl. nař. čís. 251/1936 Sb. z. a n., ovšem za předpokladů v něm uvedených. Dovolatel ve svých právech není s a m o t n o u touto doložkou dotčen a nemůže si proto stěžovati na její připojení. Dotčena by byla jen žalobkyně, která však doložku rozsudkového výroku v opravném řízení nenapadala.

Otázka: Platí to nejen pro žaloby před 1. lednem 1936 již zahájené, nýbrž i vůbec? Řádný dlužník, který uznává závazek, a který jest ochoten platiti splátky podle vl. nař. a řádně je platí, může být žalován a odsouzen přesto, že svoji povinnost podle zákona plní? Musí dokonce být žalován, aby nenastalo promlčení? (My jsme měli za to, že když není zavázán platiti, že není *actio nata*, a proto ani promlčení nemůže běžeti, poněvadž jinak by záko-

nodárce musel očekávati, že všichni dlužníci, kteří budou 8 nebo 9 let spláceti, musí si nechat líbit útraty žaloby.)

Jest pravda, že zákonodárce na § 406 c. ř. s. zřejmě nemyslel. Lze-li však řešiti právní otázky na půdě platných zákonů, jsme toho názoru, že soud není povolán od nich se odchylovati. Že by bylo ve prospěch věřitele, když bude muset všechny dlužníky, kteří řádně splácejí, žalovati, aby zabránil promlčení, zdá se nám pochybné, a také nevidíme v tom žádný prospěch věřitelův, bude-li dlužník odsuzován k »placení v rámci vl. nař. . .«, vždyť nadále zůstane sporným, zda podmínky dodrzuje, či nikoli; a *exekuce* podle takového rozsudku stejně nebude moci být vedena, vždyť schází příkaz pariční a lhůta, do které má být plněno, a nejde o nic jiného, než o výrok určovací, po němž opět bude musit následovati žaloba, aby bylo možno exekvovat (Vážný 7703).

Plenární rozhodnutí o výkladu §u 45 jur. normy.

§ 45 j. n. má dva odstavce:

Podle prvního odstavce rozhodne-li sborový soud »o své předmětné příslušnosti« kladně, nemůže být jeho rozhodnutí napadáno z toho důvodu, že věc podle názoru stěžovatelova patří před okresní soud nebo před sborový soud jiného druhu (kausální nebo obecný).

Podle druhého odstavce, rozhodne-li okresní soud obecný nebo okresní soud kausální (zde se nepraví, že musí rozhodnouti »o své předmětné příslušnosti«, takže se rozumí i rozhodnutí ve věci samé), nelze napadáti rozhodnutí proto, že podle názoru stěžovatelova by byl příslušný okresní soud jiného druhu (obecný nebo kausální).

Rozdíl obou odstavců jest v tom,

že podle dikce zákona sborový soud má rozhodnouti právě o své předmětné příslušnosti, kdežto u okresního soudu stačí rozhodnutí ve věci vůbec.

Podle rozhodnutí Vážný 217, 2641, jakož i podle neuveřejněného rozhodnutí R I 482, R I 427/1927, Rv II 899/29 a Rv I 1458/1934 předpokládá předpis §u 45 I j. n., že sborový soud rozhodl o své příslušnosti po jednání (nikoli a limine) výrokem, t. j. usnesením současně s rozsudkem nebo odděleně, podle rozhodnutí Rv II 802/33 stačí pro použití předpisu §u 45 I j. n., když (odvolací soud) rozhodl i jen v důvodech, že je příslušný v první stolici sborový soud (zde tedy nešlo ani o rozhodnutí sborového soudu první stolice). Podle rozhodnutí Rv I 1349/34 pak stačí, i když soud přiznal svou příslušnost mlčky tím, že rozhodl ve věci samé. K tomuto výkladu se nyní připojil plenární senát nejvyššího soudu, jemuž byla věc předložena, a z důvodu účelnosti přešel znění zákona (§ 6 obč. zák.), zkoumal vůli zákonodárcovu a došel k názoru, že zákonodárce chtěl dáti stranám lepší kautelu právní bezpečnosti, a takovou jest vždy sborový soud, i když patří věc před okresní soud. (Nejvyšší soud přehlédl, že mnohdy místní znalost okresního soudce jest důvodem, proč je spíše povolán spor rozsouditi, a že úvahy plenárního senátu nebudou vyhovovati tam, kde jde o kolisi jurisdikce kausální a obecné.) Nicméně jest s tím počítati, že nejen strana nemůže dáti podnět k přezkoumání příslušnosti v takových případech, nýbrž ani soud vyšší stolice nemůže na nepřislušnost vzíti zřetel z moci úřední, pokud bude dopadati zásada, vyslovená řečeným plenárním rozhodnutím. Jest to usnesení plenárního senátu z 12. června 1936, č. pres. 977/36, uveřejněné ve Věstníku mi-

nisterstva spravedlnosti č. 7—8/1936 tohoto znění:

»Uznali krajský soud svou příslušnost, byť i jen tím, že rozhodl ve věci samé, nelze rozsudek napadati proto, že jest příslušný soud okresní.«

Plenární usnesení nemluví o kolisi mezi sborovým soudem obecným a kausálním, avšak i na ni jistě se bude tato zásada vztahovati, poněvadž na ni se vztahuje tentýž předpis §u 45 — I j. n.

Plenární rozhodnutí má tím větší důležitost, že podle nového znění §u 528 (zák. č. 251/1934) rekursy proti rozhodnutí soudu II. stolice v otázce příslušnosti jsou nepřípustné, ať jde o dvě konformní rozhodnutí, či o rozhodnutí změnovací.

Rozpor mezi finanční správou a nejvyšším správním soudem.

Majetkové převody mezi živými

a) jež slouží k tomu, aby přešly dědické posloupnosti, nebo jež se jeví jako odbytné za budoucí dědické právo,

b) nebo jež nutno započísti podle §§ 788 a 790 obč. zák. při dědění po zůstaviteli, zejména tudíž poskytnutí věna nebo výbavy (§ 1231 obč. zák.).

Osobou, která jest k tomu po zákonu povinna, mají býti podle § 31, čís. 1 cís. nař. 278/1915 ř. z. posuzovány jako dary kat exochen, jejichž zpoplatnění stanoví § 30 téhož cís. nař. V roce 1920 bylo vydáno známé novelisující ustanovení (poznámka 6 vl. nař. č. 53/20 Sb. z. a n. k provedení § 3 zák. č. 31/1920 Sb. z. a n.), podle něhož »dary« přesahující hodnotu 2000.— Kč, podléhají zpoplatnění daní darovací i bez listinného osvědčení nejen při nemovitostech, ale i při movitostech.

Nejvyšší správní soud vztahoval